KARTA MODUŁU

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE

COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA
WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU I KULTURZE FIZYCZNEJ

Kierunek studiów:		Zdrowie publiczne						
Poziom studiów:		Studia drugiego stopnia						
Profil studiów:		praktyczny						
Forma studiów:		stacjonarne						
Nazwa modułu:		Schorzenia cywilizacyjne						
Rodzaj modułu:		Moduł do wyboru						
Język wykładowy:		Język polski*						
Rok studiów:	2	**Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:**						
Semestr:	3	wykład	Zajęcia praktyczne					
Liczba punktów ECTS ogółem:	4	20	30					
Forma zaliczenia:		Zaliczenie z oceną						
Wymagania wstępne:		Brak wymagań.						

II. CELE KSZTAŁCENIA

Cele kształcenia:

Cel 1: Zapoznanie studentów z etiologią, patomechanizmami oraz obrazem klinicznym niezakaźnych chorób przewlekłych (schorzeń cywilizacyjnych).
Cel 2: Poznanie głównych uwarunkowań genetycznych, środowiskowych, społeczno-demograficznych oraz behawioralnych (styl życia) wpływających na rozwój chorób układu krążenia, nowotworów, cukrzycy, otyłości, przewlekłych chorób układu oddechowego i zaburzeń psychicznych.
Cel 3: Nabycie praktycznych umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka, oceny stanu zdrowia pacjenta/populacji oraz projektowania, wdrażania i ewaluacji programów profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze schorzeń cywilizacyjnych.

III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH

Efekt uczenia się	Student, który zaliczył moduł w zakresie:	Odniesienie do efektów kierunkowych
	wiedzy:	
1	Zna biologiczne, chemiczne i środowiskowe uwarunkowania zdrowia oraz patomechanizmy rozwoju schorzeń cywilizacyjnych.	K2ZP_W01
2	Zna pogłębioną tematykę dotyczącą prewencji, leczenia i profilaktyki chorób niezakaźnych (cywilizacyjnych).	K2ZP_W07
	umiejętności:	
1	Potrafi przeprowadzić kompleksową ocenę czynników ryzyka oraz stopnia rozpowszechnienia schorzeń cywilizacyjnych w wybranej grupie docelowej.	K2ZP_U05
2	Potrafi ocenić stan zdrowia i styl życia oraz organizować i projektować działania zaradcze, naprawcze i edukacyjne w schorzeniach cywilizacyjnych..	K2ZP_U09
3	Posiada umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej do obserwacji, analizy i właściwej interpretacji objawów oraz skutków schorzeń cywilizacyjnych	K2ZP_U21
	kompetencji społecznych:	
1	Ma świadomość pełnionej roli społecznej oraz etycznych zobowiązań wynikających z promowania prozdrowotnego stylu życia i wspomagania pacjentów w schorzeniach cywilizacyjnych.	K2ZP_K05

IV. TREŚCI PROGRAMOWE

Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałam na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)

Wykład

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S/N
W1	Przedstawienie karty modułu i omówienie warunków zaliczenia przedmiotu. Wprowadzenie do schorzeń cywilizacyjnych. Definicja, klasyfikacja i patogeneza chorób cywilizacyjnych (niezakaźnych chorób przewlekłych). Rola nowoczesnego stylu życia, postępu technologicznego i urbanizacji w rozwoju	2

	schorzeń cywilizacyjnych.	
W2	Schorzenia układu krążenia. Nadciśnienie tętnicze, miażdżyca, choroba niedokrwienna serca, zawał serca, udary mózgu, przewlekła niewydolność krążenia. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, powikłania i kierunki profilaktyki.	2
W3	Schorzenia nowotworowe. Biologia nowotworów, kancerogeny środowiskowe i pokarmowe. Najczęstsze nowotwory złośliwe (płuco, piersi, prostata, jelito grube). Zasady wczesnego wykrywania, profilaktyka pierwotna i wtórna.	2
W4	Zaburzenia metaboliczne i endokrynologiczne. Etiologia i przebieg cukrzycy typu 2, otyłości, zespołu metabolicznego oraz stłuszczeniowej choroby wątroby. Rola oporności na insulinę i stanów zapalnych w organizmie..	4
W5	Schorzenia psychiczne i neurologiczne jako wyzwanie cywilizacyjne. Depresja, zaburzenia lękowe, zespół przewlekłego zmęczenia, uzależnienia behawioralne i substancjalne. Schorzenia neurodegeneracyjne (choroba Alzheimera, Parkinsona).	4
W6	Behawioralne i środowiskowe determinanty schorzeń cywilizacyjnych. Zaburzenia odżywiania, palenie tytoniu, nadużywanie alkoholu, stany stresowe i zaburzenia snu. Nierówności społeczne a podatność na schorzenia cywilizacyjne.	4
W7	Kompleksowe strategie prewencji i terapii schorzeń cywilizacyjnych. Rola medycyny stylu życia, edukacji zdrowotnej, farmakoterapii i działań interdyscyplinarnych. Zaliczenie pisemne treści wykładowych (test wiedzy).	2
Ćwiczenia		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S/N
Ćw1	Przedstawienie karty modułu i zapoznanie z regulaminem sali ćwiczeniowej. Ocena i identyfikacja czynników ryzyka schorzeń cywilizacyjnych. Praktyczne metody oceny ryzyka sercowo-naczyniowego (karta SCORE), ocena BMI, wskaźnika WHR, składu ciała oraz profilu lipidowego i glikemii.	2
Ćw2	Planowanie aktywności fizycznej w profilaktyce schorzeń narządu ruchu. Dobór ćwiczeń prozdrowotnych i ergo-profilaktyki stanowiska pracy w zapobieganiu zespołom bólowym kręgosłupa i osteoporozie.	4
Ćw3	Rozpoznawanie i przeciwdziałanie skutkom stresu przewlekłego i wypalenia. Praktyczne narzędzia oceny poziomu stresu (np. skala PSS-10), techniki redukcji napięcia i promocja higieny psychicznej	2
Ćw4	Projektowanie badań epidemiologicznych i narzędzi zbierania danych. Opracowywanie kwestionariusza ankiety badawczej ukierunkowanej na ocenę czynników ryzyka chorób cywilizacyjnych (aktywność fizyczna, nawyki żywieniowe, palenie tytoniu, stres) w wybranej grupie społeczno-zawodowej.	6
Ćw5	Koncepcja i logistyka eventu o charakterze prozdrowotnym. Definiowanie celów wydarzenia prozdrowotnego (np. „Dzień Zdrowia – Stop Chorobom Cywilizacyjnym"). Określenie grupy docelowej, dobór stoisk edukacyjnych i badań profilaktycznych (pomiary ciśnienia, glikemii, analiza składu ciała, konsultacje).	10
Ćw6	Prezentacja projektów i zaliczenie ćwiczeń. Prezentacja opracowanych projektów profilaktyczno-edukacyjnych na forum grupy, ocena merytoryczna, dyskusja oraz pisemne kolokwium zaliczeniowe z treści ćwiczeniowych..	6

V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1. Metody kształcenia:

- Wykład problemowy
- Studium przypadku
- Dyskusja
- Projekt studencki
- Teksty źródłowe\
- Filmy poglądowe

VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU

1. Formy zaliczenia:

- Wykład :Zaliczenie ustne z oceną
- Ćwiczenia : projekt studencki i odpowiedź ustna

2. Sposób weryfikacji i oceniania efektów uczenia się:

Wykład: ustny test wiedzy

a) Przygotowanie i przedstawienie projektu studenckiego i odpowiedź ustna
b) Ćwiczenia praktyczne i odpowiedź ustna-: kryteria oceny: • 51% - 60% - ocena dostateczna, • 61% - 70% - ocena dostateczna plus, • 71% - 80% - ocena dobra, • 81% - 90% - ocena dobra plus, • 91% - 100% - ocena bardzo dobra.
c) Obserwacja i ocena postaw studenta
d) Ustny test wiedzy, aktywność na zajęciach, wypowiedzi ustne i pisemne, ocena realizacji zadań

3. Podstawowe kryteria oceny określane są indywidualnie

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	**Obciążenie studenta**
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	50
Udział w wykładach	20

Udział w ćwiczeniach	30
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	50
Przygotowanie do wykładu	20
Przygotowanie do ćwiczeń (projekt studencki)	20
Przygotowanie do egzaminu	
Przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	10
Łączna liczba godzin	100
Punkty ECTS za moduł	4

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Tatoń J., Czech A., Bernas M., Medycyna stylu życia. Epidemiologia, rozwój i profilaktyka schorzeń cywilizacyjnych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa.
2. Wojtyniak B., Goryński P. (red.), Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – PIB, Warszawa (najnowszy roczny raport).
3. Kłosiewicz-Latoszek L., Cybulska B., Profilaktyka chorób cywilizacyjnych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa.
4. Woynarowska B. (red.), Edukacja zdrowotna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

1. World Health Organization, Global status report on noncommunicable diseases, WHO Press, Geneva.
2. Woynarowska B. (red.), Zdrowie publiczne. Pomiary, stan i działania, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.
3. Kulik T. B., Latalski M. (red.), Zdrowie publiczne. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2019.
4. Artykuły naukowe z czasopism: Przegląd Epidemiologiczny, Medycyna Pracy, Zdrowie Publiczne i Zarządzanie.

Na kierunkach studiów, na których obowiązują standardy kształcenia oraz odrębne przepisy określone przez właściwego ministra, karty modułów powinny także uwzględniać powyższe uregulowania

*należy odpowiednio wypełnić

** należy wpisać formę/formy przypisane do modułu określone w programie studiów (ćwiczenia, seminarium, konwersatorium, lektorat, laboratorium, warsztat, projekt, zajęcia praktyczne, zajęcia terenowe, zajęcia wychowania fizycznego, praktyka zawodowa, inne)